

URZĄD STATYSTYCZNY W BYDGOSZCZY



AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W I KWARTALE 2010 R.

www.stat.gov.pl/bydgosz

OPRACOWANIA SYGNALNE

Przedmiotem **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, prowadzonego od 1992 r. przez wszystkie Urzędy Statystyczne w Polsce, jest fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część próby mieszkań, dzięki czemu możemy obserwować zmiany na rynku pracy w okresie całego kwartału.

* * *

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50 % dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie. Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Do kategorii **bezrobotnych** zostały zaliczone osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te, nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Uwaga: W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w wierszach „Ogółem”, co jest wynikiem zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 15 tys.).

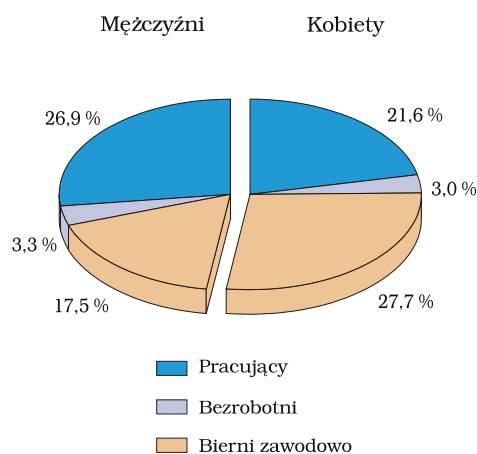
* * *

W okresie styczeń-marzec 2010 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie kujawsko-pomorskim liczyła 888 tys. osób. Było to o 10 tys. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku i o 62 tys. osób mniej niż w IV kwartale 2009 r. (spadek odpowiednio: o 1,1 % i o 6,5 %).

Aktywni zawodowo w województwie stanowili 5,1 % ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo w kraju (5,2 % udziału w I kwartale 2009 r. i 5,5 % w IV kwartale 2009 r.). W stosunku do analogicznego okresu ub. roku liczba pracujących zmniejszyła się o 35 tys., tj. do poziomu 785 tys., a liczba osób bezrobotnych wzrosła o 25 tys. – do poziomu 103 tys.

W I kwartale 2010 r. odnotowano 732 tys. **biernych zawodowo** (45,2 % ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej), tj. o 30 tys. mniej niż w I kwartale 2009 r., a w odniesieniu do poprzedniego kwartału mniej o 40 tys. Osoby bierne zawodowo w Kujawsko-Pomorskim stanowiły 5,2 % biernych zawodowo w kraju (5,3 % w I kwartale 2009 r. i 5,5 % w IV kwartale 2009 r.).

Aktywność ekonomiczna według płci w I kwartale 2010 r.



Aktywni zawodowo

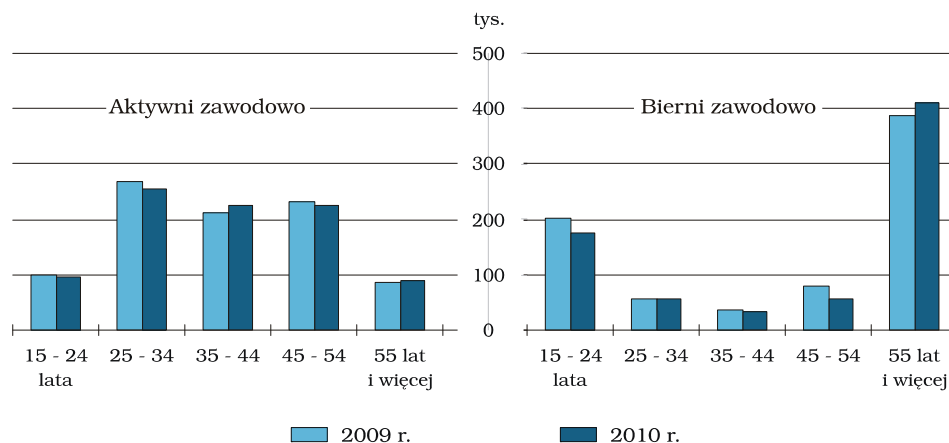
W I kwartale 2010 r. liczba osób **aktywnych zawodowo** zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu 2009 r. o 1,1 % (spadek odnotowano zarówno wśród mieszkańców miast – o 1,1 %, jak i wśród mieszkańców wsi – o 1,2 %). W porównaniu z IV kwartałem 2009 r. liczba aktywnych zawodowo spadła o 6,5 % (w miastach – o 7,9 %, a na wsi – o 4,2 %). Wśród aktywnych zawodowo w I kwartale 2010 r. większość stanowili mieszkańcy miast (61,6 %) oraz mężczyźni (55,1 %).

Tabl. 1. *Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania*

| WYSZCZEGÓLNIENIE A – I kwartał 2009 r.=100 B – IV kwartał 2009 r.=100 | Ogółem | Aktywni zawodowo | | | Bierni zawodowo | Współ- czynnik aktyw- ności zawodo- wej | Wskaźnik zatrud- nienia | Stopa bezrobo- cia |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------------|------------------|------------|-----------------|--------------------|--------------------------------------------------------|-------------------------------|--------------------------|
| | | razem | pracujący | bezro- botni | | | | |
| | w tysiącach | | | | | w % | | |
| I kwartał 2009 r. | | | | | | | | |
| OGÓŁEM | 1660 | 898 | 820 | 78 | 762 | 54,1 | 49,4 | 8,7 |
| mężczyźni | 807 | 508 | 463 | 45 | 299 | 62,9 | 57,4 | 8,9 |
| kobiety | 853 | 390 | 357 | 33 | 463 | 45,7 | 41,9 | 8,5 |
| MIASTA | 1020 | 553 | 504 | 49 | 467 | 54,2 | 49,4 | 8,9 |
| WIEŚ | 640 | 345 | 316 | 29 | 295 | 53,9 | 49,4 | 8,4 |
| IV kwartał 2009 r. | | | | | | | | |
| OGÓŁEM | 1721 | 950 | 845 | 104 | 772 | 55,2 | 49,1 | 10,9 |
| mężczyźni | 818 | 530 | 473 | 57 | 288 | 64,8 | 57,8 | 10,8 |
| kobiety | 903 | 420 | 372 | 47 | 483 | 46,5 | 41,2 | 11,2 |
| MIASTA | 1049 | 594 | 525 | 69 | 456 | 56,6 | 50,0 | 11,6 |
| WIEŚ | 672 | 356 | 321 | 35 | 316 | 53,0 | 47,8 | 9,8 |
| I kwartał 2010 r. | | | | | | | | |
| OGÓŁEM | 1620 | 888 | 785 | 103 | 732 | 54,8 | 48,5 | 11,6 |
| A | 97,6 | 98,9 | 95,7 | 132,1 | 96,1 | x | x | x |
| B | 94,1 | 93,5 | 92,9 | 99,0 | 94,8 | x | x | x |
| mężczyźni | 772 | 489 | 435 | 54 | 283 | 63,3 | 56,3 | 11,0 |
| A | 95,7 | 96,3 | 94,0 | 120,0 | 94,6 | x | x | x |
| B | 94,4 | 92,3 | 92,0 | 94,7 | 98,3 | x | x | x |
| kobiety | 848 | 400 | 350 | 49 | 449 | 47,2 | 41,3 | 12,3 |
| A | 99,4 | 102,6 | 98,0 | 148,5 | 97,0 | x | x | x |
| B | 93,9 | 95,2 | 94,1 | 104,3 | 93,0 | x | x | x |
| MIASTA | 986 | 547 | 477 | 70 | 439 | 55,5 | 48,4 | 12,8 |
| A | 96,7 | 98,9 | 94,6 | 142,9 | 94,0 | x | x | x |
| B | 94,0 | 92,1 | 90,9 | 101,4 | 96,3 | x | x | x |
| WIEŚ | 635 | 341 | 308 | 33 | 293 | 53,7 | 48,5 | 9,7 |
| A | 99,2 | 98,8 | 97,5 | 113,8 | 99,3 | x | x | x |
| B | 94,5 | 95,8 | 96,0 | 94,3 | 92,7 | x | x | x |

Najliczniejszą grupą wiekową wśród osób aktywnych zawodowo, liczącą 255 tys. osób, byli 25-34-latkowie – 28,7 % ogółu aktywnych zawodowo (wobec 30,0 % w I kwartale 2009 r. i 30,1 % w IV kwartale 2009 r.). Znaczącą grupę stanowiły także osoby w wieku 35-44 lata – 25,5 % udziału (odpowiednio: w I kwartale 2009 r. – 23,6 %, a w IV kwartale 2009 r. – 24,0 %).

Aktywność ekonomiczna ludności według wieku w I kwartale



W Kujawsko-Pomorskim pod względem poziomu wykształcenia wśród aktywnych zawodowo najwięcej osób (32,9 % ogółu; 292 tys.) ukończyło szkołę zasadniczą zawodową. W I kwartale 2009 r. udział tej grupy wynosił 32,0 % ogółu, a w IV kwartale 2009 r. – 33,2 %. Najmniejszą grupę aktywnych zawodowo (9,1 % ogółu; 81 tys. osób) stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (w porównywanych kwartałach odpowiednio: 12,6 % i 11,1 % ogółu).

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w I kwartale 2010 r. ukształtował się na poziomie 54,8 %, tj. o 0,4 pkt proc. niższym niż w kraju (o 0,7 pkt wyższym niż w I kwartale 2009 r. i o 0,4 pkt niższym niż w poprzednim kwartale).

Aktywność zawodowa w grupie mężczyzn w wieku 15 lat i więcej wyniosła 63,3 % (w analogicznym okresie 2009 r. – 62,9 %; w poprzednim kwartale 64,8 %). W przypadku kobiet odnotowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej do poziomu 47,2 % (45,7 % w I kwartale 2009 r. i 46,5 % w poprzednim kwartale). W miastach współczynnik ten wyniósł 55,5 % (wobec 54,2 % przed rokiem i 56,6 % w IV kwartale 2009 r.).

Rozpatrując wiek badanych, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej (86,9 %) odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata, najniższy natomiast (17,7 %) w grupie osób w wieku 55 lat i starszych. W porównaniu z analogicznym okresem 2009 r., w pierwszej z grup współczynnik wzrósł o 2,1 pkt proc., w drugiej zaś spadł o 0,5 pkt. W stosunku do IV kwartału 2009 r. odnotowano wzrost: w pierwszej grupie wiekowej o 2,8 pkt proc., a w najstarszej grupie osób o 1,7 pkt proc.

Analizując poziom wykształcenia, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą i wyniósł 82,9 % (w stosunku do I kwartału 2009 r. odnotowano spadek o 2,8 pkt proc., a w odniesieniu do IV kwartału 2009 r. – wzrost o 0,8 pkt). Wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym współczynnik ukształtował się na najniższym poziomie, tj. 19,8 %, co oznacza spadek w stosunku do analogicznego kwartału poprzedniego roku o 5,1 pkt proc., jak i do poprzedniego kwartału – o 3,1 pkt.

Tabl. 2. Współczynnik aktywności zawodowej według wieku i poziomu wykształcenia w %

| WYSZCZEGÓLNIENIE | 2009 | | 2010 |
|--------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| | I kwartał | IV kwartał | I kwartał |
| OGÓŁEM | 54,1 | 55,2 | 54,8 |
| Osoby w wieku: | | | |
| 15-24 lata | 32,7 | 38,7 | 35,1 |
| 25-34 | 83,0 | 81,7 | 81,7 |
| 35-44 | 84,8 | 84,1 | 86,9 |
| 45-54 | 74,2 | 81,0 | 80,0 |
| 55 lat i więcej | 18,2 | 16,0 | 17,7 |
| produkcyjnym | 68,8 | 70,2 | 69,9 |
| 15-64 lata | 62,3 | 63,5 | 63,8 |
| Osoby z wykształceniem: | | | |
| Wyższym | 85,7 | 82,1 | 82,9 |
| Policealnym i średnim zawodowym | 66,5 | 66,7 | 69,3 |
| Średnim ogólnokształcącym | 47,9 | 59,1 | 55,3 |
| Zasadniczym zawodowym | 60,9 | 63,8 | 61,3 |
| Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym | 24,9 | 22,9 | 19,8 |

Tabl. 3. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia

| WYSZCZEGÓLNIENIE | Ogółem | Aktywni zawodowo | | | Bierni zawodowo |
|-------------------------------------------------------|-------------|------------------|------------|------------|-----------------|
| | | razem | pracujący | bezrobotni | |
| w tysiącach | | | | | |
| I kwartał 2009 r. | | | | | |
| OGÓŁEM | 1660 | 898 | 820 | 78 | 762 |
| Wyższe | 217 | 186 | 178 | 8 | 31 |
| Policealne i średnie zawodowe | 355 | 236 | 219 | 17 | 120 |
| Średnie ogólnokształcące | 163 | 78 | 70 | 8 | 85 |
| Zasadnicze zawodowe | 471 | 287 | 261 | 26 | 184 |
| Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe | 454 | 113 | 93 | 20 | 342 |
| IV kwartał 2009 r. | | | | | |
| OGÓŁEM | 1721 | 950 | 845 | 104 | 772 |
| Wyższe | 212 | 174 | 164 | 9 | 39 |
| Policealne i średnie zawodowe | 363 | 242 | 214 | 28 | 121 |
| Średnie ogólnokształcące | 193 | 114 | 104 | 9 | 80 |
| Zasadnicze zawodowe | 494 | 315 | 281 | 34 | 179 |
| Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe | 459 | 105 | 81 | 25 | 353 |
| I kwartał 2010 r. | | | | | |
| OGÓŁEM | 1620 | 888 | 785 | 103 | 732 |
| Wyższe | 217 | 180 | 172 | 9 | 37 |
| Policealne i średnie zawodowe | 355 | 246 | 222 | 24 | 110 |
| Średnie ogólnokształcące | 161 | 89 | 74 | 15 | 72 |
| Zasadnicze zawodowe | 476 | 292 | 256 | 36 | 184 |
| Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe | 410 | 81 | 61 | 20 | 329 |

Pracujący

W województwie kujawsko-pomorskim w I kwartale 2010 r. **pracowało** 785 tys. osób, tj. 88,4 % wszystkich aktywnych zawodowo w województwie (*w kraju 89,4 %*). Liczba pracujących spadła: w stosunku do analogicznego okresu 2009 r. o 35 tys., a w odniesieniu do IV kwartału 2009 r. – o 60 tys. Większość pracujących (60,8 % udziału; *w kraju 62,2 %*) stanowili mieszkańcy miast. W tej grupie odnotowano spadki: o 5,4 % w stosunku do I kwartału 2009 r. i o 9,1 % w stosunku do poprzedniego kwartału. Pracujących zamieszkałych na wsi było 308 tys., co oznacza odpowiednio spadki: o 2,5 % i o 4,0 %. W analizowanym kwartale 2010 r. większość, czyli 55,4 % ogółu pracujących, stanowili mężczyźni, a ich liczba zmniejszyła się: w porównaniu z I kwartałem 2009 r. o 6,0 %, a w porównaniu z IV kwartałem 2009 r. o 8,0 %. Liczba pracujących kobiet (350 tys.) spadła w porównaniu z I kwartałem 2009 r. o 2,0 % oraz w stosunku do poprzedniego kwartału br. o 5,9 %.

Najliczniejszą grupę wśród pracujących stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (28,5 % ogółu pracujących; wobec 30,1 % w I kwartale 2009 r. oraz 30,4 % w IV kwartale 2009 r.).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia najliczniejszą zbiorowością wśród pracujących były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 32,6 % ogółu (w porównywanych okresach odpowiednio: 31,8 % i 33,3 %).

Wskaźnik zatrudnienia notowany w województwie kujawsko-pomorskim w I kwartale 2010 r. wyniósł 48,5 % (w kraju 49,4 %), uległ on zmniejszeniu: o 0,9 pkt proc. w porównaniu z I kwartałem 2009 r. i o 0,6 pkt od poprzedniego kwartału. W grupie mężczyzn wskaźnik był najwyższy i zaznaczył się na poziomie – 56,3 %, co w porównywanych okresach oznacza odpowiednio spadki: o 1,1 pkt proc. i o 1,5 pkt.

Wskaźnik zatrudnienia w grupie osób w wieku 15-24 lata ukształtował się na poziomie 25,8 % (spadek o 0,9 pkt proc. w porównaniu z I kwartałem 2009 r. oraz o 4,7 pkt proc. w porównaniu z poprzednim kwartałem). W najlepszej sytuacji w badanym okresie były osoby w wieku 35-44 lata – wskaźnik zatrudnienia w tej grupie wyniósł 79,6 % (w porównaniu z I kwartałem 2009 r. odnotowano spadek o 0,4 pkt, a w porównaniu z poprzednim kwartałem wzrost o 0,3 pkt).

Najniższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej – 16,3 % (w stosunku do porównywanych okresów odpowiednio spadek: o 0,6 pkt proc. i wzrost o 2,1 pkt).

Tabl. 4. *Wskaźnik zatrudnienia według wieku i wykształcenia w %*

| WYSZCZEGÓLNIENIE | 2009 | | 2010 |
|-----------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| | I kwartał | IV kwartał | I kwartał |
| OGÓLEM | 49,4 | 49,1 | 48,5 |
| Osoby w wieku: | | | |
| 15–24 lata | 26,7 | 30,5 | 25,8 |
| 25–34 | 76,2 | 73,4 | 71,8 |
| 35–44 | 80,0 | 79,3 | 79,6 |
| 45–54 | 67,8 | 71,1 | 72,5 |
| 55 lat i więcej | 16,9 | 14,2 | 16,3 |
| produkcyjnym | 62,8 | 62,4 | 61,7 |
| 15–64 lata | 56,8 | 56,5 | 56,3 |
| Osoby z wykształceniem: | | | |
| Wyższym | 82,0 | 77,4 | 79,3 |
| Policealnym i średnim zawodowym | 61,7 | 59,0 | 62,5 |
| Średnim ogólnokształcącym | 42,9 | 53,9 | 46,0 |
| Zasadniczym zawodowym | 55,4 | 56,9 | 53,8 |
| Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym | 20,5 | 17,6 | 14,9 |

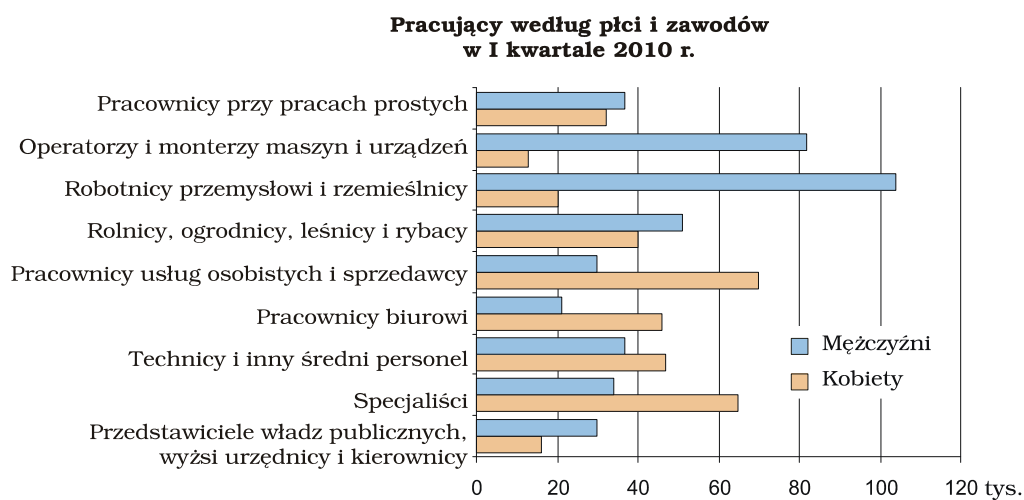
Tabl. 5. *Pracujący według statusu zatrudnienia*

| WYSZCZEGÓLNIENIE | I kwartał 2009 r. | | | IV kwartał 2009 r. | | | I kwartał 2010 r. | | |
|----------------------------------------------|-------------------|----------------|------------|--------------------|----------------|------------|-------------------|----------------|------------|
| | ogółem | męż- czyźni | kobiety | ogółem | męż- czyźni | kobiety | ogółem | męż- czyźni | kobiety |
| | w tysiącach | | | | | | | | |
| OGÓLEM | 820 | 463 | 357 | 845 | 473 | 372 | 785 | 435 | 350 |
| Sektor publiczny | 188 | 80 | 108 | 183 | 74 | 109 | 191 | 76 | 115 |
| Sektor prywatny | 631 | 382 | 249 | 662 | 399 | 264 | 594 | 359 | 235 |
| pracownicy najemni ... | 437 | 262 | 175 | 460 | 274 | 185 | 409 | 244 | 165 |
| pracodawcy i pracujący na własny rachunek | 159 | 111 | 48 | 170 | 115 | 54 | 160 | 108 | 52 |
| pomagający członkowie rodzin | 35 | 10 | 25 | 33 | 9 | 24 | 25 | 7 | 18 |

Analizując poziom wykształcenia ankietowanych można zauważyć, iż najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym – 79,3 % (w porównaniu z I kwartałem 2009 r. i IV kwartałem 2009 r. odpowiednio: spadek o 2,7 pkt proc. i wzrost o 1,9 pkt), a najniższy w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 14,9 % (spadki o 5,6 pkt proc. i o 2,7 pkt).

W I kwartale 2010 r. w **sektorze prywatnym** w województwie kujawsko-pomorskim pracowało 594 tys. osób, czyli 75,7 % ogółu wszystkich pracujących. Wśród osób zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach 60,4 % to mężczyźni (60,5 % w I kwartale 2009 r. i 60,3 % w IV kwartale 2009 r.). Wśród 191 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 60,2 % stanowiły kobiety (wobec odpowiednio: 57,4 % i 59,6 % udziału w obu porównywanych okresach).

W okresie styczeń-marzec 2010 r. osób utrzymujących się z pracy najemnej było 600 tys. (w obu sektorach), a ich udział w stosunku do ogółu pracujących ukształtował się na poziomie 76,4 % (76,3 % w I kwartale 2009 r. i 76,1 % w IV kwartale). Grupa pracodawców oraz pracujących na własny rachunek liczyła w analizowanym okresie 160 tys. osób, stanowiąc 20,4 % ogółu pracujących w województwie (w poprzednich okresach odpowiednio: 19,4 % i 20,1 %).



Najliczniejszą **grupę zawodową** w województwie kujawsko-pomorskim tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 125 tys. osób, czyli 15,9 % ogółu pracujących (w I kwartale 2009 r. – 15,5 % i w IV kwartale 2009 r. – 15,9 % udziału). Mężczyźni stanowili większość wśród: operatorów i monterów maszyn i urządzeń (86,3 % pracujących w tym zawodzie), robotników przemysłowych i rzemieślników (83,2 %), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (65,2 %), rolników, ogrodników, leśników i rybaków (55,4 %) oraz pracowników przy pracach prostych (53,6 %). Kobiety przeważały natomiast wśród: pracowników usług osobistych i sprzedawców (70,0 % udziału), pracowników biurowych (68,7 %), specjalistów (65,7 %) oraz techników i innego średniego personelu (56,0 %).

Bezrobotni

W pierwszym kwartale 2010 r. w kujawsko-pomorskim populacja **bezrobotnych** liczyła 103 tys. osób, czyli 5,6 % ogółu bezrobotnych w kraju. Wśród osób poszukujących pracy przeważali mieszkańcy miast, których udział wyniósł 68,0 % (w kraju 63,0 %) i wzrósł w porównaniu z analogicznymi okresami odpowiednio: o 5,2 pkt proc. i o 1,7 pkt. W analizowanym kwartale bezrobotni mężczyźni liczyli 54 tys. osób, tj. o 20,0 % więcej niż przed rokiem i o 5,3 % mniej niż w IV kwartale 2009 r. Liczebność bezrobotnych kobiet (49 tys.) w odniesieniu do I kwartału 2009 r. i w porównaniu z IV kwartałem 2009 r. wzrosła: o 48,5 % oraz o 4,3 %.

Wśród bezrobotnych w podziale według wieku (nie licząc grupy 55-latków i osób starszych, którzy stanowili 6,8 % ogółu bezrobotnych) udziały grup wiekowych w strukturze rozkładały się pomiędzy: 18,4 % (osoby w wieku 35-44 lat) a 30,1 % (wśród osób w wieku 25-34 lata).

Pod względem poziomu wykształcenia nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych (35,0 % udziału) stanowiły osoby, które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową – 36 tys. osób.

W analizowanym kwartale 2010 r. **stopa bezrobocia** w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 11,6 %, co oznacza wzrost w skali roku o 2,9 pkt proc. (w kraju wskaźnik wyniósł 10,6 %; wzrost o 2,3 pkt).

Tabl. 6. *Stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia w %*

| WYSZCZEGÓLNIENIE | 2009 | | 2010 |
|-----------------------------------------------------------|------------|-------------|-------------|
| | I kwartał | IV kwartał | I kwartał |
| OGÓLEM | 8,7 | 10,9 | 11,6 |
| Osoby w wieku: | | | |
| 15-24 lata | 19,4 | 21,2 | 26,3 |
| 25-34 | 8,6 | 10,1 | 12,2 |
| 35-44 | 5,7 | 5,7 | 8,4 |
| 45-54 | 8,2 | 12,2 | 9,4 |
| 55 lat i więcej | 5,8 | 11,3 | 8,0 |
| produkcyjnym | 8,8 | 11,1 | 11,8 |
| 15-64 lata | 8,8 | 11,0 | 11,7 |
| Wyższym | 4,3 | 5,2 | 5,0 |
| Policealnym i średnim zawodowym | 7,2 | 11,6 | 9,8 |
| Średnim ogólnokształcącym | 10,3 | 7,9 | 16,9 |
| Zasadniczym zawodowym | 9,1 | 10,8 | 12,3 |
| Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym | 17,7 | 23,8 | 24,7 |

Największy roczny wzrost odnotowano wśród kobiet (o 3,8 pkt proc.) – do poziomu 12,3 % oraz wśród mieszkańców miast (o 3,9 pkt) – do poziomu 12,8 %. W stosunku do poprzedniego kwartału stopa bezrobocia dla województwa wzrosła o 0,7 pkt proc. (w skali kraju wzrosła o 2,1 pkt proc.), wśród mężczyzn odnotowano wzrost o 0,2 pkt, a wśród kobiet o 1,1 pkt proc.

W analizowanym kwartale 2010 r. nadal na najwyższym poziomie (26,3 %) utrzymywała się stopa bezrobocia wśród osób w wieku 15-24 lata; najniższy poziom, zaraz po osobach w wieku 55 lat i więcej (8,0 %) charakteryzował grupę w wieku 35-44 lata (8,4 %). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia w I kwartale 2010 r. stopa bezrobocia osiągnęła

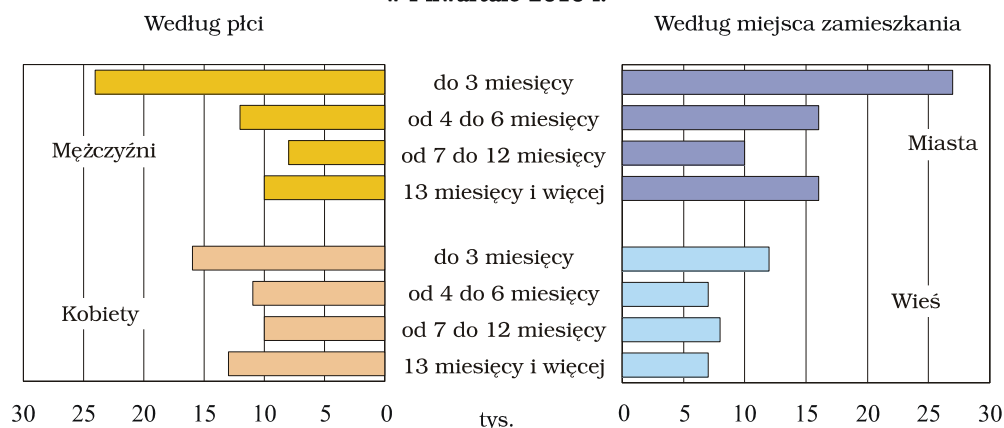
najniższą wartość w grupie osób z wykształceniem wyższym (5,0 %), zaś najwyższą wartość odnotowano wśród osób mających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (24,7 %).

Analizując czas **poszukiwania pracy** zauważamy, iż najliczniejszą grupę (37,9 %) stanowili poszukujący pracy do 3 miesięcy (zmniejszenie udziału w porównaniu z I kwartałem 2009 r. – o 8,3 pkt proc., i wzrost w stosunku do IV kwartału 2009 r. – o 1,4 pkt). W tej kategorii osób poszukujących pracy na wsi było 12 tys., a w mieście 27 tys.

Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy w okresie 7-12 miesięcy (17,5 % udziału); spadek udziału: w porównaniu z I kwartałem 2009 r. – o 1,7 pkt proc., a w odniesieniu do poprzedniego kwartału – o 4,6 pkt. W tej kategorii, bezrobotnych na wsi było 8 tys., a w mieście 10 tys.

Przeciętny czas poszukiwania pracy w I kwartale 2010 r. przez osoby bezrobotne zamieszkałe w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 9,6 miesiąca.

Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy w I kwartale 2010 r.



Bezrobotni jako **metody poszukiwania pracy** w analizowanym okresie najczęściej wybierali: zamieszczenie, odpowiadanie na ogłoszenia oraz przeglądanie ogłoszeń w prasie (83,5 %), pośrednictwo biur pracy (80,6 %), pomoc krewnych i znajomych (72,8 %), rzadziej poszukiwanie bezpośrednio w zakładach pracy (56,3 %).

Tabl. 7. *Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy*

| WYSZCZEGÓLNIENIE | Ogółem | Metody poszukiwania pracy | | | |
|---------------------|------------|---------------------------|-----------------------------|------------------------------|--------------------------------|
| | | poprzez biura pracy | poprzez ogłoszenia w prasie | poprzez krewnych i znajomych | bezpośrednio w zakładach pracy |
| w tysiącach | | | | | |
| I kwartał 2009 r. | | | | | |
| OGÓŁEM | 78 | 55 | 61 | 57 | 37 |
| MIASTA | 49 | 35 | 39 | 38 | 20 |
| WIEŚ | 29 | 21 | 21 | 19 | 17 |
| IV kwartał 2009 r. | | | | | |
| OGÓŁEM | 104 | 81 | 79 | 82 | 57 |
| MIASTA | 69 | 54 | 55 | 56 | 39 |
| WIEŚ | 35 | 27 | 24 | 26 | 18 |
| I kwartał 2010 r. | | | | | |
| OGÓŁEM | 103 | 83 | 86 | 75 | 58 |
| MIASTA | 70 | 57 | 59 | 52 | 40 |
| WIEŚ | 33 | 26 | 27 | 23 | 19 |

Bierni zawodowo

W I kwartale 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w stosunku do analogicznego okresu 2009 r. spadek populacji **biernych zawodowo** o 3,9 %; w porównaniu z IV kwartałem 2009 r. liczba biernych zawodowo spadła o 5,2 %.

Większość z 732 tys. biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (60,0 %, w kraju 61,7 %) oraz kobiety (61,3 % udziału; *tyle samo w kraju*). Ponad połowa osób biernych to osoby w wieku 55 lat i starsze (56,0 % udziału; wobec 50,8 % w analogicznym okresie 2009 r. i 54,7 % w IV kwartale). Znaczący był również udział osób w wieku 15-24 lata – 24,0 % ogółu biernych zawodowo (poprzednio: 26,5 % i 24,1 %).

W strukturze biernych zawodowo, przyjmując za kryterium poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (329 tys. osób), ich udział w liczbie ogółem wyniósł – 44,9 % (w I kwartale 2009 r. – 44,9 %; w IV kwartale ub. roku – 45,7 %).

W okresie styczeń-marzec 2010 r. bierni zawodowo nieposzukujący pracy, jako najczęstszą przyczynę nieposzukiwania (poza emeryturą – taki powód podaje 312 tys. osób) wymieniają naukę i uzupełnianie kwalifikacji (164 tys. osób) oraz chorobę i niesprawność (109 tys. osób). Osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy było w województwie kujawsko-pomorskim 40 tys.

**Bierni zawodowo
według przyczyn nieposzukiwania pracy
w I kwartale 2010 r.**

